

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan BAYRAKTAR* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Beritan GÜNEŞ ALTIN

Mardin Milletvekili

Mardin'de her yaz mevsimi çiftçilerin temel sorunu elektrik kesintileridir. Mardin'in tarım üretiminde buğdaydan sonra ikinci sırada mısır yer almakta ve mısır Mardin'in Kızıltepe, Nusaybin, Artuklu ve Derik ilçelerinde üretilmektedir. Bu ilçelerde üretilen mısır miktarı Türkiye'nin toplam mısır üretiminin üçte birini karşılamaktadır.

Mısırın üretimi için gerekli olan su, yeraltı kuyuları açılmak üzere yerin 500-600 metrelik derinliklerinden çekilmektedir. Bu durumda elektrik tüketim miktarı hayli artmaktadır. Her sene elektrik fiyatlarına getirilen fahiş zamlar da bölgedeki çiftçilerin faturalarını ödemekte zorlanmalarına sebep olmaktadır. DEDAŞ çiftçinin tükettiği elektriği gelişmiş ve keyfi bir şekilde faturalandırmakta ve çiftçilerin ödeyemeyeceği meblağlarda elektrik faturaları çıkmaktadır.

Bundan 48 yıl önce inşasına başlanan ve "ülkenin milli gururu, dünyanın en büyük 5. projesi" diye tanıtılan Güneydoğu Anadolu Projesi (GAP)'nin temel amaçlarından birinin Mardin ve diğer bölge illerinin topraklarını suya kavuşturmak olduğu yetkililer tarafından sık sık dile getirilmiştir. 2017 yılında tamamlanan ve açılışı törenle yapılan 221 km'lik ana su kanalına geçen sene verilen deneme suyu ile çiftçiler kendi imkânlarıyla kanala yakın 500 bin civarı dönüm arazi sulamışlardır. Mardinli çiftçiler bu sene sulama göletinin ve akabinde dağıtım kanallarının tamamlanmasını beklerken baraja yeniden su verilmemiştir.

İddialara göre Mardin çiftçilerinin %8'e yakını elektrik borcu nedeniyle icralık olmuştur. Çiftçiler diğer tarım şehirlerinde çıkarılan "cazibe sulama maliyeti" uygulamasının kendilerine de uygulanmasını talep etmektedir.

Bu bağlamda;

1. Mardin ilindeki çiftçilerin elektrik kesintilerine bağlı olarak sulama sistemlerinde yaşadıkları sorunlar hakkında tarafınıza yansımış şikayetler var mıdır? Bu şikayetler Bakanlığınız tarafından değerlendirilmiş midir?
2. Elektrik kesintilerinin gerekçesi nedir, kesintiler ne sıklıkta gerçekleşmekte ve ne kadar süreyle devam etmektedir?
3. Elektrik kesintilerine karşı alınacak önlemler ve çözüm önerileri nelerdir? Bakanlığınız bu konuda hangi adımları atmaktadır?
4. Çiftçilerin elektrik kesintilerinden kaynaklı sulama sistemlerinin çalışmaması sebebiyle ettiği zararın tazmini adına bir çalışmanız olacak mıdır?
5. GAP projesi neden devam ettirilmemektedir?
6. Çiftçilerin kısa vadede de olsa ürünlerini sulayabilmesi adına deneme suyu neden tekrar verilmemektedir? Dağıtım kanalları neden tamamlanmamaktadır?
7. Mardin çiftçilerinin %8'e yakınının elektrik borcu nedeniyle icralık olmasına dair özgün durumları gözetilerek bir çalışma yapılacak mıdır? Tarımsal üreticilerin borçlarının bir defaya mahsus olacak şekilde kamu borcu olarak devlet tarafından üstlenilmesi için gerekli girişimlerde bulunacak mısınız?
8. DEDAŞ'ın çiftçilere gelişigüzel yazdığı faturalarla ilgili başlatmış olduğunuz bir soruşturma var mıdır? Varsa ne aşamadaadır?
9. Bazı çiftçilerin borçlarını ödemediği gerekçe yapılarak tüm bölgenin elektriklerinin kesilerek toplu cezalandırma yapılmasına hangi gerekçe ile izin verilmektedir?
10. Tarım ile geçinen birçok ilin aksine Kürtlerin yoğun olarak yaşadığı illerde sulama ve elektrik maliyetleri konusunda neden geçici ya da kalıcı çözümler bu kadar geciktirilmektedir?
11. Doğaya zarar vermeyen sulama tekniklerinin geliştirilmesi için ne tür projeleriniz vardır?